

JASKINIA W TRZECH KOPCACH W BESKIDZIE ŚLĄSKIM

ZDEWASTOWANY POMNIK PRZYRODY

Robert W. Mysłajek (*Stowarzyszenie dla Natury „WILK”, Godziszka*)

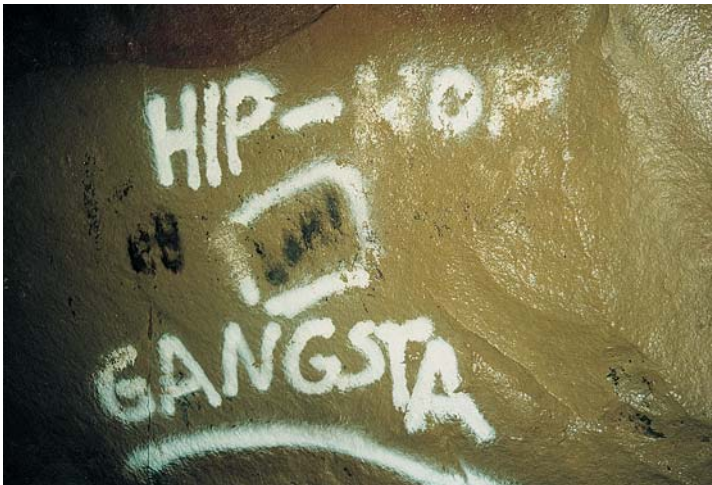
W Beskidzie Śląskim odnaleziono do tej pory ponad 130 jaskiń i schronień podskalnych. Najcenniejsze z nich, charakteryzujące się dużymi rozmiarami, ciekawymi formami skalnymi czy też interesującą fauną, zostały objęte ochroną w formie pomników przyrody.

Jedną z trzech jaskiń, które najwcześniej, bo już w roku 1980 zostały objęte ochroną, jest Jaskinia w Trzech Kopcach. Jej otwór

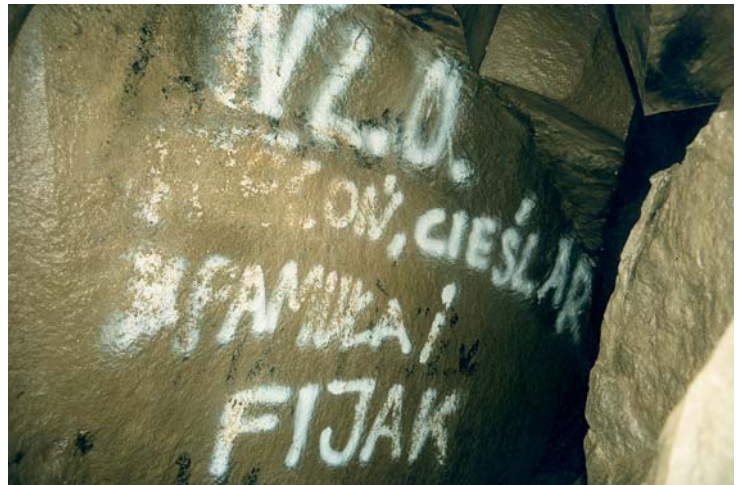
W latach 1980-90 obserwowano już jedynie dwa podkowce małe, a w ostatnim dziesięcioleciu, w trakcie prowadzonych przez autora niniejszego artykułu zimowych spisów nietoperzy, maksymalnie trzy osobniki tego gatunku.

Sława jaskini, a także jej łatwa dostępność, powodują wzmożoną penetrację przez ludzi. Dane, opracowane na podstawie wpisów do zeszytu, umieszczonego w jednej z sal jaskini przez KTJ „Speleoklub” Bielsko-Biała, po-

są korytarze, ściany jaskini pokrywane są napisami wykonanymi sprayem, okopcone płomieniami świec, zabrudzone woskiem. Co roku członkowie bielskiego speleoklubu organizują akcje sprzątnięcia jaskini, wynosząc z niej worki pełne śmieci. Równie zdezastowana i zaśmiecona jest okolica otworu wejściowego. Pseudoturysty pozostawiają tu ogromne ilości śmieci, kaleczą pobliskie drzewa i rozpalają ogniska.

Ślady pobytu pseudoturystów i wandalów

wejściowy znajduje się na wysokości ok. 950 m n.p.m. w południowych stokach Trzech Kopców, w masywie Klimczoka. Jaskinia została odkryta przez A. Jasiewicza tuż po II wojnie światowej. Od tej pory obiekt ten cieszy się dużym zainteresowaniem zarówno przyrodników, jak i speleologów oraz zwykłych turystów. Osoby żądne przygód podążają do Jaskini w Trzech Kopcach, skuszone najczęściej jej wymiarami. Jest to bowiem największa znana jaskinia w Polskich Karpatach Fliszowych. Długość jej korytarzy osiąga 942 m, a deniwelacja 24 m. Przyrodników zachęca do penetracji korytarzy ciekawa fauna troglokseniczna, a zwłaszcza nietoperze. Na szczególną uwagę zasługuje obecność w jaskini podkowca małego, nietoperza uznawanego przez Światową Unię Ochrony Przyrody za gatunek ginący; tak samo zaklasyfikowano go w „Polskiej czerwonej księdze zwierząt”. Jaskinia w Trzech Kopcach jest drugim, co do wysokości nad poziomem morza, stanowiskiem podkowca małego w Polsce – najwyżej stwierdzono ten gatunek w pobliskiej Jaskini w Stołowie, na wysokości 1005 m n.p.m. Oprócz podkowców małych hibernują tutaj również nocki duże, nocki wąsatki i gacki brunatne. Niestety, w ostatnich dziesięcioleciach liczba hibernujących w Jaskini w Trzech Kopcach podkowców małych bardzo zmalała. Profesor Z. Kowalski stwierdził tu 20 osobników w grudniu 1950 r.

kazują, że od października 1994 r. do września 1997 r. odwiedziło jaskinię 420 osób. Ocenia się, iż do zeszytu dotarło jedynie 50% penetrujących jaskinię turystów. Niestety, wśród odwiedzających jaskinię osób znajdują się również wandalowie. Systematycznie zaśmieca-

Aby przeciwdziałać dewastacji Jaskini w Trzech Kopcach, niezbędne jest przeprowadzenie wśród turystów szerokiej akcji edukacyjnej. W przypadku powtarzających się aktów wandalizmu, konieczne będzie rozważenie możliwości zamknięcia obiektu specjalną kratą. □

Podkowiec mały – jeden z najrzadszych nietoperzy w Polsce

Nocki duże chętnie zimują w grupach

Zdjęcia Autora